

P1 ๙๖

องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
รับที่ 3132
วันที่ 12 5 มี.ค. 2562
เวลา 09.00 น.

ที่ ศก ๐๐๒๓.๓/ว ๑๖๖๕

ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ

ถนนเทพา ศก ๓๓๐๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความร่วมมือดำเนินโครงการควบคุมโรคหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร และพื้นที่ภูฟ้าพัฒนา จังหวัดน่าน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ นายกเทศมนตรีเมืองศรีสะเกษ และนายกเทศมนตรีเมืองกันทรลักษณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๑๐๔๔

ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับแจ้งจากกระทรวงสาธารณสุขว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเริ่มงานพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้ทรงงานต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลามากกว่า ๓๐ ปี มีการจัดทำเป็นแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ฉบับแรกตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนางานจนถึงฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙ พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาสุขภาพที่พึงประสงค์ไปในทิศทางที่ดีขึ้นสอดคล้องกับผลการสำรวจหนองพยาธิเมื่อสิ้นสุดแผน พบว่าอัตราการติดโรคหนองพยาธิลดลงเหลือร้อยละ ๙.๘ ยกเว้นในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” (ศศช.) ซึ่งเป็นชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ ยังคงพบอัตราการติดโรคหนองพยาธิสูงมากถึงร้อยละ ๔๕.๙ ซึ่งสูงต่อเนื่องมาจากแผนฯ ฉบับที่ ๓ คือร้อยละ ๔๔.๙ ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ ซึ่งต้องมีการเน้นให้มีการจัดการที่ดี ในการป้องกันควบคุมโรคหนองพยาธิในพื้นที่ที่ยังเป็นปัญหา ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙

ดังนั้น เพื่อให้โครงการพระราชดำริฯ บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน บรรลุเป้าหมายสู่การเป็นโรงเรียนปลอดโรคหนองพยาธิ ใน พ.ศ. ๒๕๖๙ จังหวัดศรีสะเกษ จึงขอให้อำเภอ แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ดำเนินการ ดังนี้

๑. สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือของโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันคัดกรองโรคหนองพยาธิในนักเรียนครอบคลุมนักเรียนทุกคน และเมื่อตรวจพบหนองพยาธิ ให้การรักษา ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก มีทัศนคติ ความเชื่อ เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทั้งนักเรียน และครอบครัว ส่งผลต่อชุมชนเรื่องหนองพยาธิ

๒. สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดรณรงค์ การเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคหนองพยาธิ ผ่านสื่อท้องถิ่นทุกช่องทาง

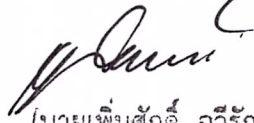
๓. สนับสนุนการแก้ไขปัญหาโรคหนองพยาธิตามโครงการตามพระราชดำริฯ ในเรื่องน้ำ สิ่งแวดล้อม สิ่งปฏิภณ อุปกรณ์การป้องกันตนเองของนักเรียน อาทิ รองเท้าบูท

/๔. ร่วมภารกิจ...

๔. ร่วมภารกิจรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หรือเยี่ยมเสริมพลัง
พร้อมติดตามการดำเนินงานอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อสร้างกำลังใจ เต็มเต็มองค์ความรู้ ร่วมแก้ไขปัญหา
นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๙
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์กรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น หัวข้อ “หนังสือราชการ” สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ เทศบาลเมืองศรีสะเกษ
และเทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ ขอให้ดำเนินการเช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเพิ่มศักดิ์ ฉวีรักษ์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐ - ๔๕๖๑ - ๓๗๘๖

การปฏิบัติ	
☐ ใช้บัตรสั่ง	☐ กองแผน
☐ กองคลัง	☐ กองการช่าง
☒ กองการสังคม	☐ กอง อบท.
☐ กองส่งเสริมการปกครอง	
จ.ส.บ.	
☐ ๐๖๖๒	☐ ๐๖๖๓
☐ ๐๖๖๔	☐ ๐๖๖๕

ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ก ๑๐๔๔

สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ	
รับที่ ๑๓๗๖	วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๒
☐ 0023.1 บริหารทั่วไป	☐ 0023.4 กลุ่มกฎหมาย
☐ 0023.2 บริหารงานบุคคลท้องถิ่น	☐ 0023.5 การเงินบัญชี
☒ 0023.3 ส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น	

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความร่วมมือดำเนินโครงการควบคุมโรคหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร และพื้นที่ภูฟ้าพัฒนา จังหวัดน่าน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๔๒๒.๖/๔๘๘

ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกระทรวงสาธารณสุขว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเริ่มงานพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้ทรงงานต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลามากกว่า ๓๐ ปี มีการจัดทำเป็นแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ฉบับแรกตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนางานจนถึงฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาสุขนิสัยที่พึงประสงค์ไปในทิศทางที่ดีขึ้นสอดคล้องกับผลการสำรวจหนองพยาธิเมื่อสิ้นสุดแผน พบว่าอัตราการติดโรคหนองพยาธิลดลงเหลือร้อยละ ๔.๘ ยกเว้นในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง”(ศศช.) ซึ่งเป็นชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ ยังคงพบอัตราการติดโรคหนองพยาธิสูงมากถึงร้อยละ ๔๔.๙ ซึ่งสูงต่อเนื่องมาจากแผนฯ ฉบับที่ ๓ คือร้อยละ ๔๔.๙ ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ ซึ่งต้องมีการเน้นให้มีการจัดการที่ดี ในการป้องกันควบคุมโรคหนองพยาธิในพื้นที่ที่ยังเป็นปัญหา ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างสมดุล ในด้านพุทธศึกษา จริยศึกษา ทัศนศึกษา และพลศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ มีความรักและหวงแหน ทรัพยากรธรรมชาติ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติได้

๒. เพื่อขยายการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ชุมชน ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ ครอบครัวและชุมชนเกิดการพัฒนา ช่วยเหลือ สนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนและโรงเรียนไปพร้อม ๆ กัน

๓. เพื่อผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นศูนย์บริการความรู้ ความสามารถ ถ่ายทอด ทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ สร้างความร่วมมือ และเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ กระทรวงสาธารณสุขมีเป้าหมายที่จะลดอัตราชุก ของโรคหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารไม่ให้เป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุข ให้เหลือร้อยละ ๕ ใน พ.ศ. ๒๕๖๔ ครอบคลุมพื้นที่ ๕๕ จังหวัด ๙๐๖ โรงเรียน รวมทั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ทั้งนี้ ใน พ.ศ. ๒๕๖๑ จากรายงานสถานการณ์ของโรคหนองพยาธิในภาพรวมของพื้นที่ในโครงการตามพระราชดำริฯ พบความชุกร้อยละ ๘.๓๘ เมื่อพิจารณาในระดับพื้นที่ยังคงพบว่าการติดโรคหนองพยาธิในนักเรียนสูงร้อยละ ๓๔.๒๐ ในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง”(ศศช.) กล่าวได้ว่าปัญหาโรคหนองพยาธิยังคงอยู่ และต้องขับเคลื่อนต่อไป โดยนำพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีเป้าหมาย

/การพัฒนา...

การพัฒนาแบบองค์รวม และใช้กระบวนการเรียนรู้เป็นหลักในการพัฒนา ให้ครูเป็นแกนสำคัญในการถ่ายทอดความรู้และนำการพัฒนาสู่นักเรียน ครอบครัว ชุมชน มุ่งหวังให้บรรลุสู่การเป็นโรงเรียนปลอดโรคหนองพยาธิ ใน พ.ศ. ๒๕๖๔ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้โครงการพระราชดำริฯ บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน บรรลุเป้าหมายสู่การเป็นโรงเรียนปลอดโรคหนองพยาธิใน พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการดังนี้

๑. สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือของโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันคัดกรองโรคหนองพยาธิในนักเรียนครอบคลุมนักเรียนทุกคน และเมื่อตรวจพบหนองพยาธิให้การรักษา ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก มีทัศนคติ ความเชื่อ เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทั้งนักเรียนและครอบครัว ส่งผลต่อชุมชนเรื่องหนองพยาธิ

๒. สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดรณรงค์การเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคหนองพยาธิ ผ่านสื่อท้องถิ่นทุกช่องทาง

๓. สนับสนุนการแก้ไขปัญหาระบาดโรคหนองพยาธิตามโครงการตามพระราชดำริฯ ในเรื่องน้ำ สิ่งแวดล้อม สิ่งปฏิภณ อุปกรณ์การป้องกันตนเองของนักเรียน อาทิ รองเท้าบูท

๔. ร่วมภารกิจรับเสด็จ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หรือเยี่ยมเสริมพลังพร้อมติดตามการดำเนินงานอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อสร้างกำลังใจ เต็มเต็มองค์ความรู้ ร่วมแก้ไขปัญหานำไปสู่ความสำเร็จตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หัวข้อ “หนังสือราชการ”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายทวี เสริมภักดีกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๔๐๐๐ ต่อ ๕๓๑๒

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๒๑-๓ ต่อ ๒๑๘

ผู้ประสานงาน

นางพัชรินทร์ ชีธรรมรัตน์ ๐๔-๒๖๑๘-๐๓๗๒

มอบหมายให้...
1367
28 ก.พ. 62
เวลา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 11776
วันที่ 27 ก.พ. 2562
เวลา

ที่ สธ ๐๔๒๒.๖/๕๕๕

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความร่วมมือดำเนินโครงการควบคุมโรคหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร และพื้นที่ภูฟ้าพัฒนา จังหวัดน่าน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สถานการณ์โรคหนองพยาธิ จำนวน ๕ แผ่น
๒. แนวทางการปฏิบัติงานโครงการควบคุมโรคหนองพยาธิ จำนวน ๑ เล่ม
๓. แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙ จำนวน ๑ เล่ม

ตามที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเริ่มงานพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้ทรงงานต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลามากกว่า ๓๐ ปี มีการจัดทำเป็นแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารฉบับแรกตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนางานจนถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙ พบว่านักเรียนมีการพัฒนาสุขนิสัยที่พึงประสงค์ไปในทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการสำรวจหนองพยาธิเมื่อสิ้นสุดแผน พบว่าอัตราการติดโรคหนองพยาธิลดลงเหลือร้อยละ ๙.๘ ยกเว้นในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" (ศคช.) ซึ่งเป็นชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ ยังคงพบอัตราการติดโรคหนองพยาธิสูงมากถึงร้อยละ ๔๕.๙ ซึ่งสูงต่อเนื่องมาจากแผนฯ ฉบับที่ ๓ คือ ร้อยละ ๔๔.๙ ในปีการศึกษา ๒๕๔๙ ซึ่งต้องมีการเน้นให้มีการจัดการที่ดีในการป้องกันควบคุมโรคหนองพยาธิในพื้นที่ที่ยังเป็นปัญหา ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างสมดุลในด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ มีความรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติได้
๒. เพื่อขยายการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ชุมชน ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ ครอบครัวและชุมชนเกิดการพัฒนา ช่วยเหลือ สนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนและโรงเรียนไปพร้อม ๆ กัน
๓. เพื่อผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นศูนย์บริการความรู้ ความสามารถ ถ่ายทอดทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ สร้างความร่วมมือและเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙ กระทรวงสาธารณสุขมีเป้าหมายที่จะลดอัตราชุกของโรคหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารไม่ให้เป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุข ให้เหลือร้อยละ ๕ ใน พ.ศ. ๒๕๖๙ ครอบคลุมพื้นที่ ๕๕ จังหวัด ๙๐๖ โรงเรียน รวมทั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ทั้งนี้

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น
๒๖8

พบความชุกร้อยละ ๘.๓๘ เมื่อพิจารณาในระดับพื้นที่ยังคงพบว่าการติดโรคหนองพวยในนักเรียนสูง ร้อยละ ๓๔.๒๐ ในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" (ศทช.) กล่าวได้ว่าปัญหาโรคหนองพวย ยังคงอยู่และต้องขับเคลื่อนต่อไป โดยนำพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีเป้าหมายการพัฒนาแบบองค์รวม และใช้กระบวนการเรียนรู้เป็นหลักในการพัฒนา ให้ครูเป็นแกนสำคัญ ในการถ่ายทอดความรู้และนำการพัฒนาสู่นักเรียน ครอบครัว ชุมชน มุ่งหวังให้บรรลุสู่การเป็นโรงเรียนปลอด โรคหนองพวยใน พ.ศ. ๒๕๖๙ นั้น

กระทรวงสาธารณสุข ขอเรียนว่า เพื่อให้โครงการตามพระราชดำริฯ บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมี ประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน บรรลุเป้าหมายสู่การเป็นโรงเรียนปลอดโรคหนองพวยใน พ.ศ. ๒๕๖๙ กระทรวงสาธารณสุขจึงขอความร่วมมือหน่วยงานของท่านดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือของโรงเรียนและศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันคัดกรองโรคหนองพวยในนักเรียนครอบคลุมนักเรียนทุกคน และเมื่อ ตรวจพบหนองพวย ให้การรักษา ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก มีทัศนคติ ความเชื่อ เพื่อการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมทั้งนักเรียนและครอบครัว ส่งผลต่อชุมชนเรื่องหนองพวย

๒. สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนและศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก วัยเตาะแตะ จัดรณรงค์การเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคหนองพวย ผ่านสื่อท้องถิ่นทุกช่องทาง

๓. สนับสนุนการแก้ไขปัญหาโรคหนองพวยตามโครงการตามพระราชดำริฯ ในเรื่องน้ำ สิ่งแวดล้อม สิ่งปฏิภณ อุปกรณ์การป้องกันตนเองของนักเรียน อาทิ รองเท้าบูท

๔. ร่วมภารกิจรับเสด็จ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หรือเยี่ยมเสริมพลัง พร้อมติดตามการดำเนินงานอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อสร้างกำลังใจ เติมเต็มองค์ความรู้ ร่วมแก้ไขปัญหาไปสู่ ความสำเร็จตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความร่วมมือในการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ ดังกล่าว ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศุภกิจ ศิริลักษณ์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค

สำนักโรคติดต่อทั่วไป

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๑๘๐

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๔๓๖

**สถานการณ์โรคหนองพยาธิในโครงการตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี ๒๕๖๑**

โครงการควบคุมโรคหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ถิ่นทุรกันดารและพื้นที่ในแผนภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริฯ เป็นหนึ่งโครงการในแผนการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (กพด.) ปัจจุบันขับเคลื่อนสู่แผน กพด.ฉบับที่ ๕ ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๑๐ ปี (๒๕๖๐ - ๒๕๖๙) มีเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาเด็ก เยาวชนและประชาชนในพื้นที่ถิ่นทุรกันดาร และพื้นที่ภูฟ้าพัฒนาให้มีโอกาสที่ดีขึ้น มีสุขภาพแข็งแรงสามารถดูแลตนเองได้อย่างสมดุลทั้งร่างกายและจิตใจ โดยสำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค รับผิดชอบในกรอบการดำเนินงานให้เกิดกิจกรรมการตรวจและรักษาโรคหนองพยาธิ ตามมาตรฐานทางวิชาการ เพื่อลดความชุก ความรุนแรงของปัญหา และการป้องกันโรคที่พบในท้องถิ่น สนับสนุนให้มีการจัดกระบวนการเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อหนองพยาธิ

จากผลการดำเนินงาน โครงการควบคุมโรคหนองพยาธิตามพระราชดำริฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ อัตราการติดเชื้อหนองพยาธิในนักเรียนเท่ากับ ร้อยละ ๗.๖๒ (๖,๑๐๗ คน) ความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๗๗.๐๕ (๘๐,๑๒๗ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบที่มีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๔.๘๙ (๓,๙๒๑ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๒.๒๗ (๑,๘๑๖ คน) ในสถานศึกษาพบว่า นักเรียนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีการติดเชื้อสูงสุด ร้อยละ ๓๔.๒๐ (๒,๑๘๖ คน) รองลงมา คือ นักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๘.๑๒ (๑๔๒ คน) และสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ ๗.๕๓ (๒,๐๙๗ คน) ซึ่งจำแนกข้อมูลตามสังกัด ดังนี้

๑. นักเรียนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๘๙.๒๒ (๒๐,๒๖๕ คน) พบอัตราการติดเชื้อร้อยละ ๕.๑๑ (๑,๐๓๖ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบที่มีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๓.๐๑ (๖๐๙ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๑.๐๓ (๒๐๘ คน)

๒. นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๗๘.๙๔ (๒๘,๒๐๗ คน) พบอัตราการติดเชื้อ ร้อยละ ๗.๔๓ (๒,๐๙๗ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบที่มีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๔.๒๔ (๑,๑๘๗ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๒.๒๖ (๖๓๘ คน)

๓. นักเรียนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา“แม่ฟ้าหลวง”(ศศช.) และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยมอแกน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๘๔.๒๕ (๖,๓๙๒ คน) พบอัตราการติดเชื้อ ร้อยละ ๓๔.๒๐ (๒,๑๘๖ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบที่มีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๒๘.๒๓ (๑,๘๐๓ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๑๒.๒๗ (๗๘๔ คน)

๔. สามเณรในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา) มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๗๕.๘๓ (๔,๒๑๖ คน) พบอัตราการติดเชื้อร้อยละ ๐.๙๗ (๔๑ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบที่มีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๐.๒๑ (๙ คน) และพยาธิปากขอ ร้อยละ ๐.๑๙ (๘ คน)

๕. นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สถาบันปอเนาะ และโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา) มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๖๐.๙๑ (๕,๘๕๓ คน) พบอัตราการติดเชื้อ ร้อยละ ๒.๘๔ (๑๖๖ คน) ชนิดพันธุ์ของหนอนพยาธิที่พบว่ามีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๑.๘๑ (๑๐๖ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๑.๐๓ (๖๐ คน)

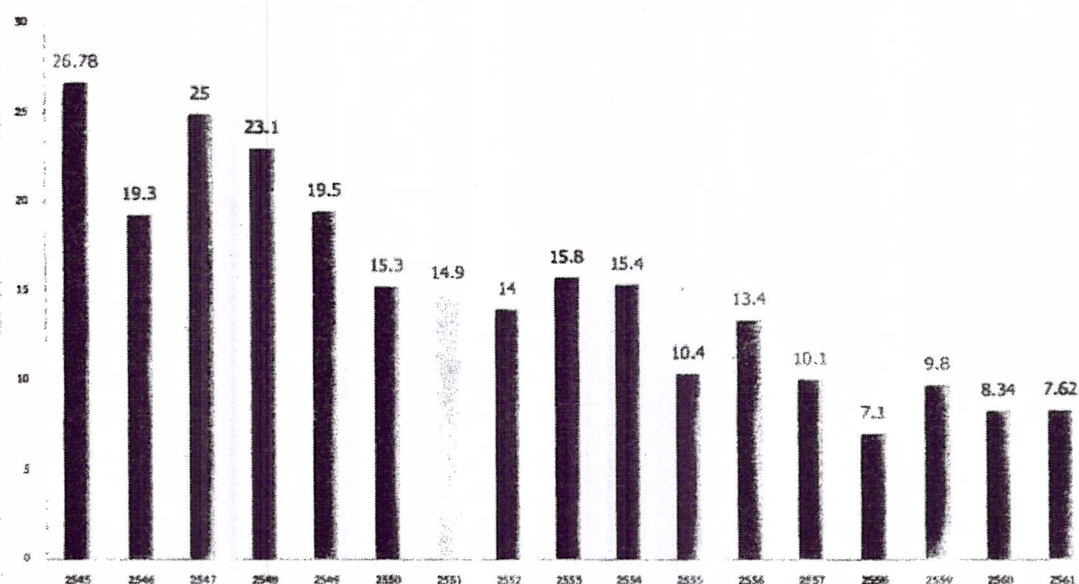
๖. นักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โรงเรียนและศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ) มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๘๒.๘๙ (๑,๗๔๙ คน) พบอัตราการติดเชื้อ ร้อยละ ๘.๑๒ (๑๔๒ คน) ชนิดพันธุ์ของหนอนพยาธิที่พบว่ามีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๔.๓๕ (๗๖ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๒.๓๔ (๔๑ คน)

๗. นักเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๓๗.๐๖ (๑,๐๕๒ คน) พบอัตราการติดเชื้อพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๐.๑๙ (๒ คน)

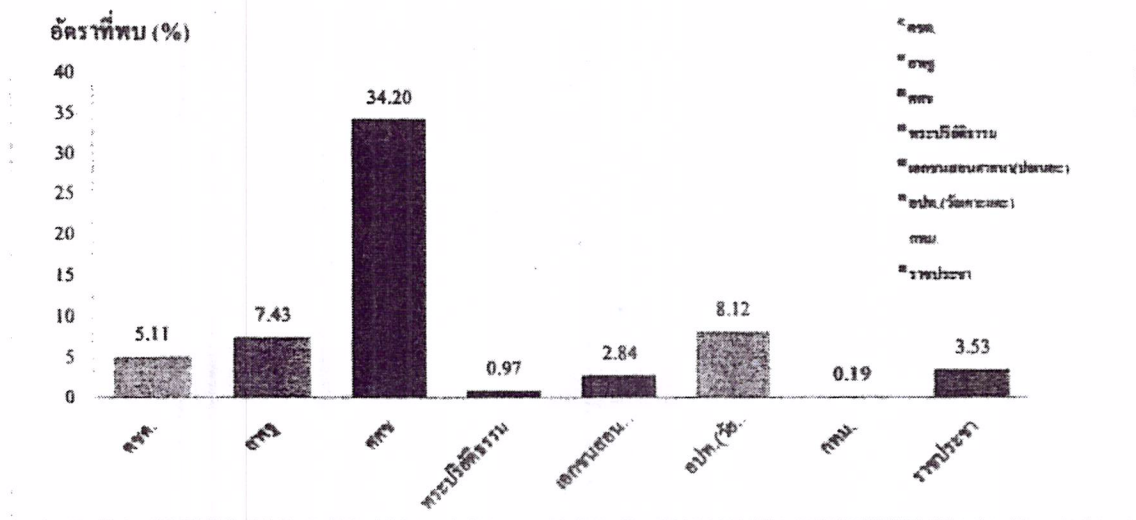
๘. นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (โรงเรียนราชประชานุเคราะห์) มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๖๙.๔๗ (๑๒,๓๙๓ คน) พบอัตราการติดเชื้อ ร้อยละ ๓.๕๓ (๔๓๗ คน) ชนิดพันธุ์ของหนอนพยาธิที่พบว่ามีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิปากขอ ร้อยละ ๑.๒๗ (๑๕๘ คน) และพยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๐.๙๘ (๑๒๑ คน)

สำหรับประชาชนในพื้นที่ภูฟ้าพัฒนา จังหวัดน่าน พบอัตราการติดเชื้อหนอนพยาธิเท่ากับ ร้อยละ ๒๑.๓๖ (๙๕๐ คน) มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในประชาชน ร้อยละ ๔๖.๔๓ (๔,๔๔๘ คน) ชนิดพันธุ์ของหนอนพยาธิที่พบว่ามีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิใบไม้ตับ ร้อยละ ๑๖.๗๗ (๗๔๖ คน) รองลงมา คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๒.๖๓ (๑๑๗ คน)

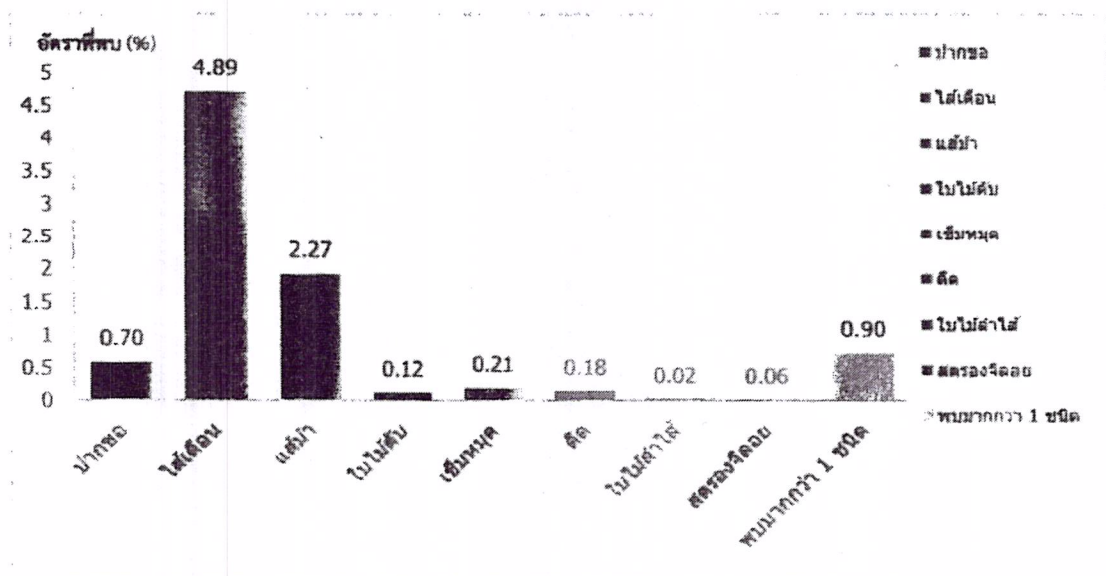
สถานการณ์โรคหนอนพยาธิในเด็กนักเรียนและเยาวชน ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๑

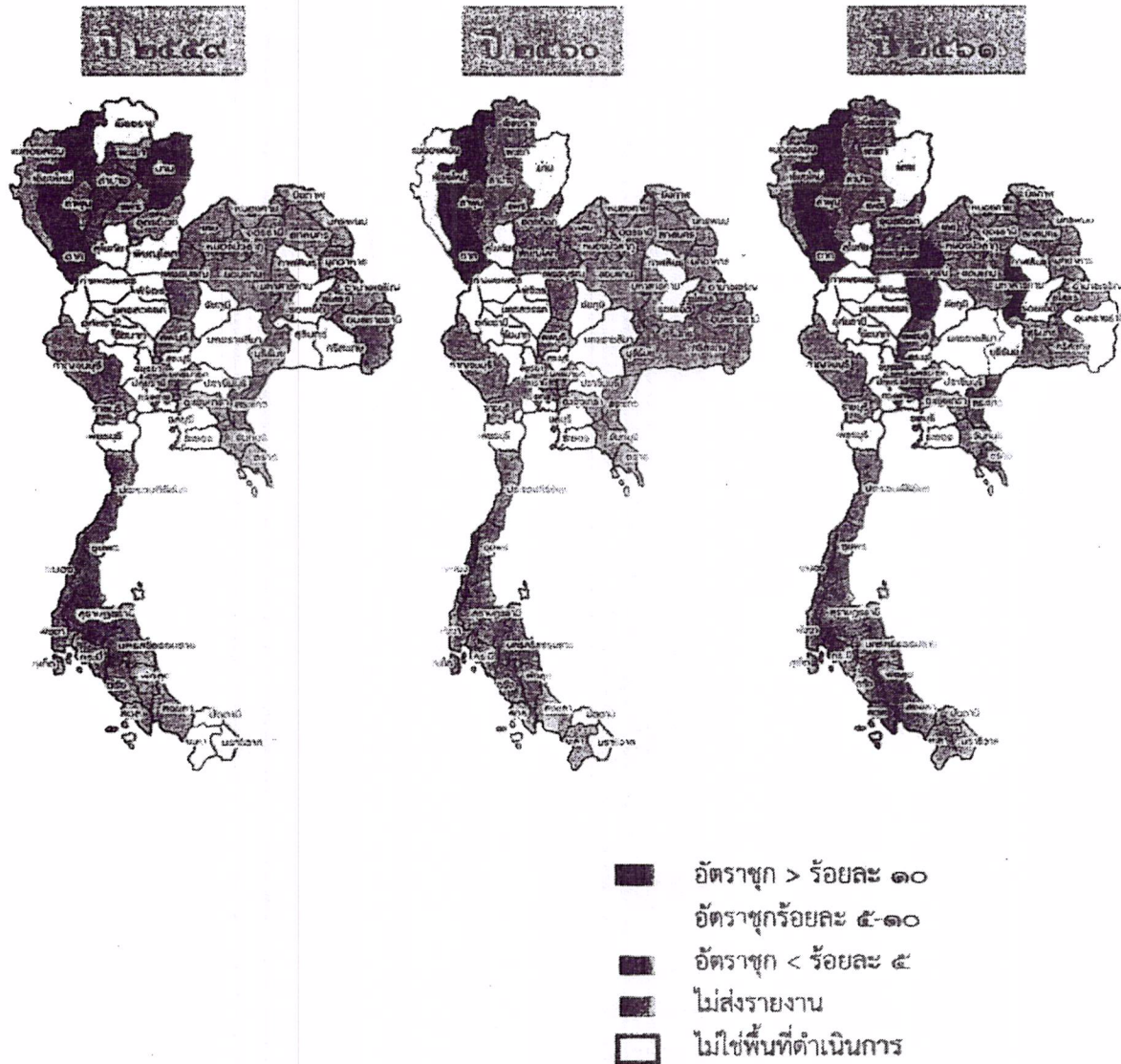
จำแนกตามสังกัด ปี ๒๕๖๑

จำแนกตามชนิดของหนอนพยาธิ ปี ๒๕๖๑

และหากพิจารณาผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๑ รายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีอัตราการติดเชื้อมากกว่า ร้อยละ ๑๐ ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม (ร้อยละ ๒๔.๐๓) จังหวัดตาก (ร้อยละ ๒๔.๒๔) จังหวัดเชียงใหม่ (ร้อยละ ๒๑.๕๔) และจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ ๑๐.๕๓)

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ กรมควบคุมโรคได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการติดเชื้อโรคหนอนพยาธิในนักเรียนและเยาวชน ตามบทบาทและภารกิจ ได้แก่ การสนับสนุนวัสดุวิทยาศาสตร์ ยารักษาโรคหนอนพยาธิให้กับหน่วยงานในระดับปฏิบัติการ การจัดทำค่าของงบประมาณและสนับสนุนงบประมาณ เพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานในระดับปฏิบัติการให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ครอบคลุมทุกจังหวัดในพื้นที่โครงการ (ยกเว้น กรุงเทพมหานคร) ผ่านการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข ด้านการวินิจฉัยโรคหนอนพยาธิ การสนับสนุนสื่อความรู้เพื่อการสร้างกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน จนนำไปสู่การแก้ไขปัญหาโรคหนอนพยาธิ

จากข้อมูลการติดเชื้อโรคหนอนพยาธิของนักเรียนและประชาชน ทำให้ทราบว่า สาเหตุหลักของการติดเชื้อโรคหนอนพยาธิในนักเรียน เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพและสุขนิสัย เช่น การไม่ล้างมือก่อนรับประทานอาหารหรือหลังเข้าส้วม การล้างผักที่มีการปนเปื้อนไข่หนอนพยาธิที่ไม่สะอาดก่อนรับประทาน และความครอบคลุมเรื่องการมีและใช้ส้วมในพื้นที่ยังคงเป็นปัญหา ซึ่งปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมนี้ ถือว่าเป็นปัจจัยเอื้อต่อการแพร่ระบาดของโรคหนอนพยาธิในกลุ่มโรคหนอนพยาธิผ่านดิน (soil transmitted helminths) และการปนเปื้อนไข่หนอนพยาธิในสิ่งแวดล้อม ประกอบกับการไม่มีน้ำใช้ในช่วงฤดูแล้ง เป็นต้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องด้วยความร่วมมือของหน่วยงานภาคีหลายภาคส่วนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน เยาวชน และประชาชนในถิ่นทุรกันดารต่อไป

กรมควบคุมโรค

**สถานการณ์โรคหนองพยาธิในโครงการตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี ๒๕๖๑**

โครงการควบคุมโรคหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ถิ่นทุรกันดารและพื้นที่ในแผนภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริ เป็นหนึ่งโครงการในแผนการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (กพด.) ปัจจุบันขับเคลื่อนสู่แผน กพด.ฉบับที่ ๕ ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๑๐ ปี (๒๕๖๐ - ๒๕๖๙) มีเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาเด็ก เยาวชนและประชาชนในพื้นที่ถิ่นทุรกันดาร และพื้นที่ภูฟ้าพัฒนาให้มีโอกาสที่ดีขึ้น มีสุขภาพแข็งแรงสามารถดูแลตนเองได้อย่างสมดุลทั้งร่างกายและจิตใจ โดยสำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค รับผิดชอบในกรอบการดำเนินงานให้เกิดกิจกรรมการตรวจและรักษาโรคหนองพยาธิ ตามมาตรฐานทางวิชาการ เพื่อลดความชุก ความรุนแรงของปัญหา และการป้องกันโรคที่พบในท้องถิ่น สนับสนุนให้มีการจัดกระบวนการเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อหนองพยาธิ

จากผลการดำเนินงาน โครงการควบคุมโรคหนองพยาธิตามพระราชดำริ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ อัตราการติดเชื้อหนองพยาธิในนักเรียนเท่ากับ ร้อยละ ๗.๖๒ (๖,๑๐๗ คน) ความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๗๗.๐๕ (๘๐,๑๒๗ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบที่มีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๔.๘๙ (๓,๙๒๑ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๒.๒๗ (๑,๘๑๖ คน) ในสถานศึกษาพบว่า นักเรียนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีการติดเชื้อสูงสุด ร้อยละ ๓๔.๒๐ (๒,๑๘๖ คน) รองลงมา คือ นักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๘.๑๒ (๑๔๒ คน) และสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ ๗.๔๓ (๒,๐๙๗ คน) ซึ่งจำแนกข้อมูลตามสังกัด ดังนี้

๑. นักเรียนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๘๘.๒๒ (๒๐,๒๖๕ คน) พบอัตราการติดเชื้อร้อยละ ๕.๑๑ (๑,๐๓๖ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบที่มีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๓.๐๑ (๖๐๙ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๑.๐๓ (๒๐๘ คน)

๒. นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๗๘.๙๔ (๒๘,๒๐๗ คน) พบอัตราการติดเชื้อ ร้อยละ ๗.๔๓ (๒,๐๙๗ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบที่มีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๔.๒๔ (๑,๑๙๗ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๒.๒๖ (๖๓๘ คน)

๓. นักเรียนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา“แม่ฟ้าหลวง”(ศศช.) และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยมอแกน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๘๔.๒๕ (๖,๓๙๒ คน) พบอัตราการติดเชื้อ ร้อยละ ๓๔.๒๐ (๒,๑๘๖ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบที่มีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๒๘.๒๑ (๑,๘๐๓ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๑๒.๒๗ (๗๘๔ คน)

๔. สามเณรในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา) มีความครอบคลุมการตรวจอุจจาระในนักเรียน ร้อยละ ๗๕.๘๓ (๔,๒๑๖ คน) พบอัตราการติดเชื้อร้อยละ ๐.๙๗ (๔๑ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบที่มีการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๐.๒๑ (๙ คน) และพยาธิปากขอ ร้อยละ ๐.๑๙ (๘ คน)

๕. นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สถาบันปอเนาะ และโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา) มีความครอบคลุมการตรวจจักษุในนักเรียน ร้อยละ ๖๐.๙๑ (๕,๘๕๓ คน) พบอัตราการติดเชื้อ ร้อยละ ๒.๘๔ (๑๖๖ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบว่าการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๑.๘๑ (๑๐๖ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๑.๐๓ (๖๐ คน)

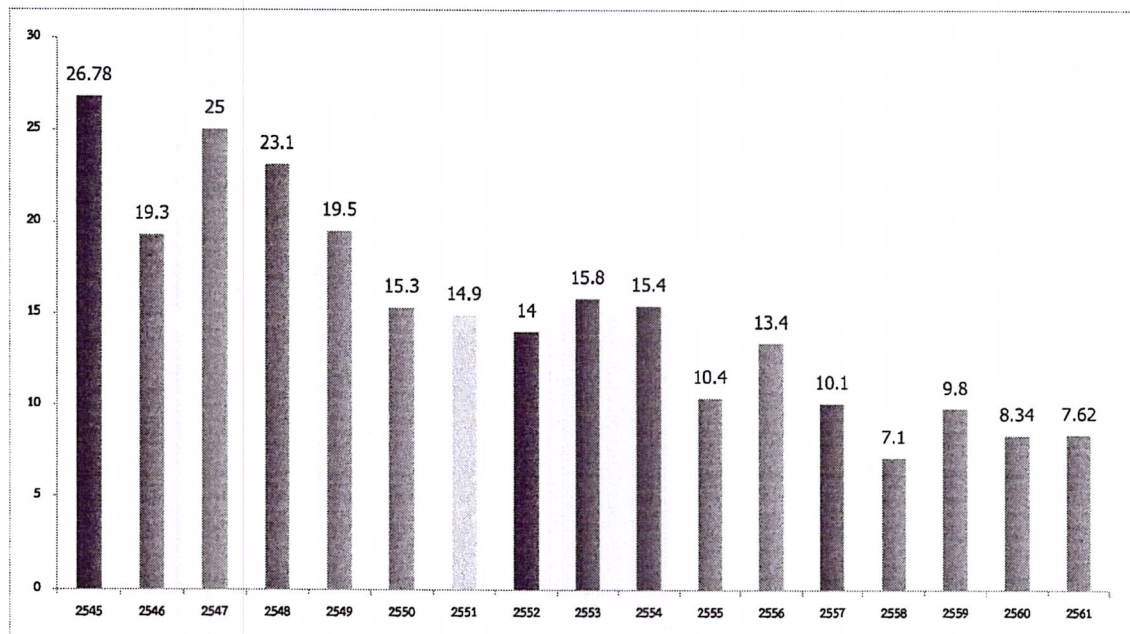
๖. นักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โรงเรียนและศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ) มีความครอบคลุมการตรวจจักษุในนักเรียน ร้อยละ ๘๒.๘๙ (๑,๗๔๙ คน) พบอัตราการติดเชื้อ ร้อยละ ๘.๑๒ (๑๔๒ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบว่าการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๔.๓๕ (๗๖ คน) และพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๒.๓๔ (๔๑ คน)

๗. นักเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีความครอบคลุมการตรวจจักษุในนักเรียน ร้อยละ ๓๗.๐๖ (๑,๐๕๒ คน) พบอัตราการติดเชื้อพยาธิแส้ม้า ร้อยละ ๐.๑๙ (๒ คน)

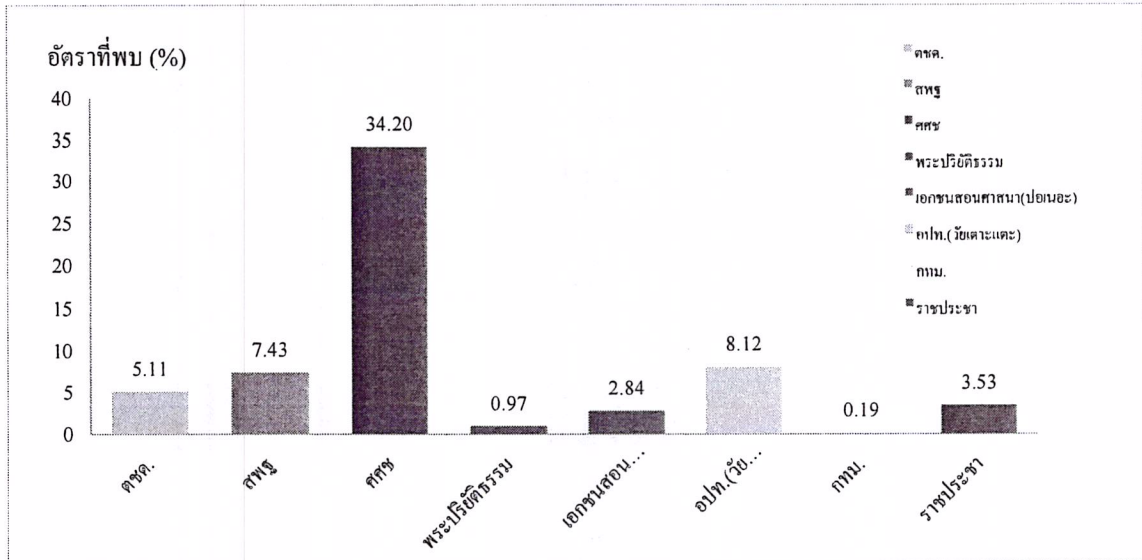
๘. นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (โรงเรียนราชประชานุเคราะห์) มีความครอบคลุมการตรวจจักษุในนักเรียน ร้อยละ ๖๙.๔๗ (๑๒,๓๙๓ คน) พบอัตราการติดเชื้อ ร้อยละ ๓.๕๓ (๔๓๗ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบว่าการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิปากขอ ร้อยละ ๑.๒๗ (๑๕๘ คน) และพยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๐.๙๘ (๑๒๑ คน)

สำหรับประชาชนในพื้นที่ภูฟ้าพัฒนา จังหวัดน่าน พบอัตราการติดเชื้อหนองพยาธิเท่ากับ ร้อยละ ๒๑.๓๖ (๙๕๐ คน) มีความครอบคลุมการตรวจจักษุในประชาชน ร้อยละ ๔๖.๔๓ (๔,๔๔๘ คน) ชนิดพันธุ์ของหนองพยาธิที่พบว่าการติดเชื้อสูงสุด คือ พยาธิใบไม้ตับ ร้อยละ ๑๖.๗๗ (๗๔๖ คน) รองลงมา คือ พยาธิไส้เดือน ร้อยละ ๒.๖๓ (๑๑๗ คน)

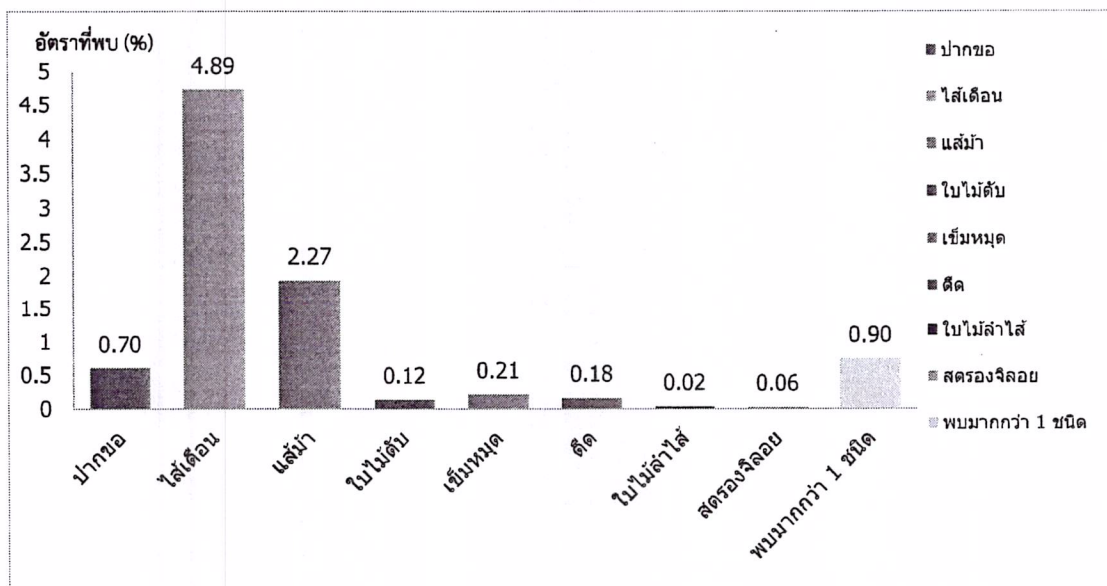
สถานการณ์โรคหนองพยาธิในเด็กนักเรียนและเยาวชน ปี ๒๕๔๕ – ๒๕๖๑

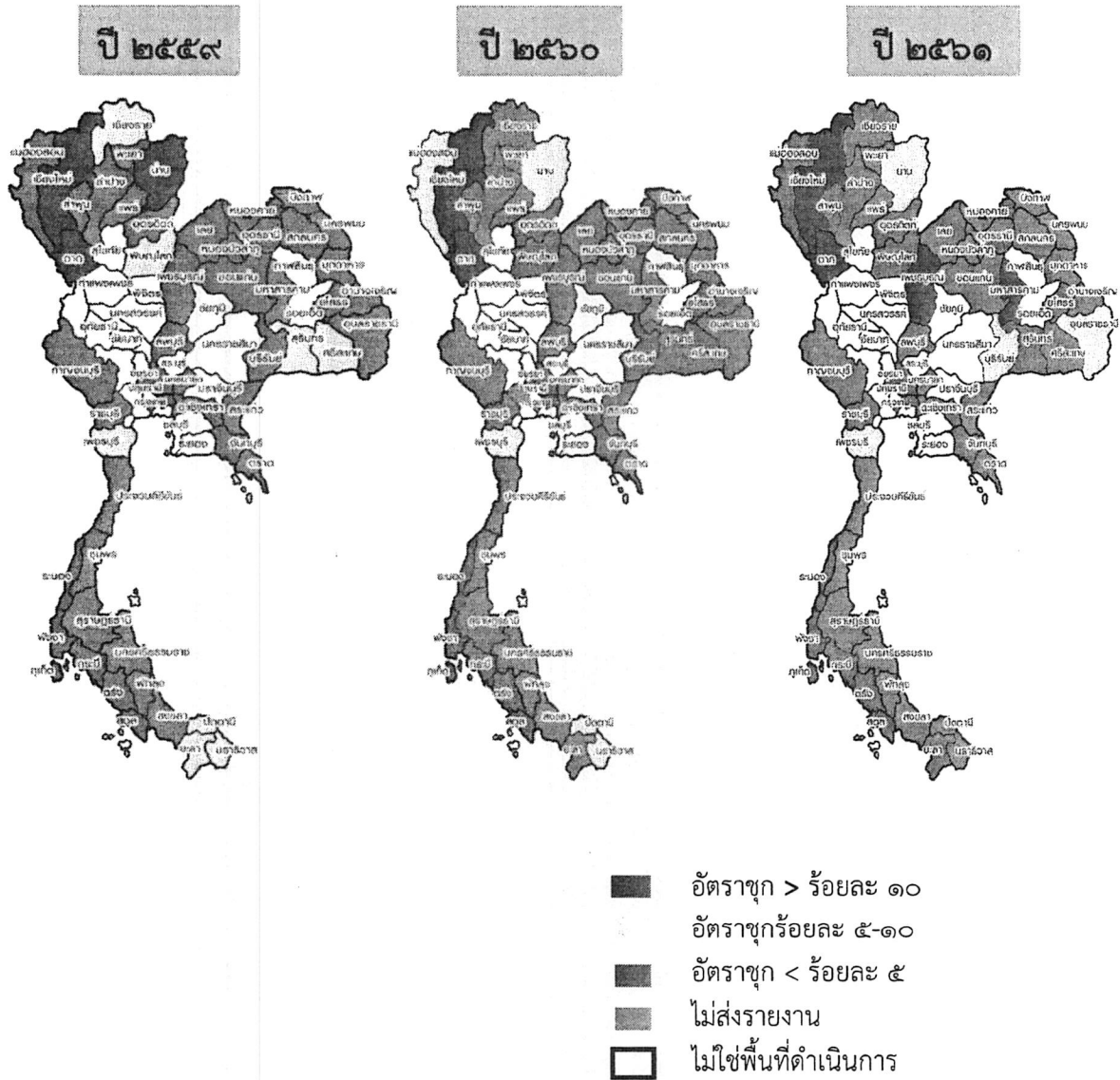
จำแนกตามสังกัด ปี ๒๕๖๑

จำแนกตามชนิดของหนอนพยาธิ ปี ๒๕๖๑

และหากพิจารณาผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๑ รายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีอัตราการติดเชื้อมากกว่า ร้อยละ ๑๐ ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม (ร้อยละ ๒๙.๐๓) จังหวัดตาก (ร้อยละ ๒๔.๒๔) จังหวัดเชียงใหม่ (ร้อยละ ๒๑.๕๙) และจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ ๑๐.๕๓)

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ กรมควบคุมโรคได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการติดเชื้อโรคหนอนพยาธิในนักเรียนและเยาวชน ตามบทบาทและภารกิจ ได้แก่ การสนับสนุนวัสดุวิทยาศาสตร์ ยารักษาโรคหนอนพยาธิให้กับหน่วยงานในระดับปฏิบัติการ การจัดทำคำของบประมาณและสนับสนุนงบประมาณ เพื่อดำเนินงานของหน่วยงานในระดับปฏิบัติการให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ครอบคลุมทุกจังหวัดในพื้นที่โครงการ (ยกเว้น กรุงเทพมหานคร) ผ่านการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขด้านการวินิจฉัยโรคหนอนพยาธิ การสนับสนุนสื่อความรู้เพื่อการสร้างกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน จนนำไปสู่การแก้ไขปัญหาโรคหนอนพยาธิ

จากข้อมูลการติดเชื้อโรคหนอนพยาธิของนักเรียนและประชาชน ทำให้ทราบว่า สาเหตุหลักของการติดเชื้อโรคหนอนพยาธิในนักเรียน เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพและสุขนิสัย เช่น การไม่ล้างมือก่อนรับประทานอาหารหรือหลังเข้าส้วม การล้างผักที่มีการปนเปื้อนไข่หนอนพยาธิที่ไม่สะอาดก่อนรับประทาน และความครอบคลุมเรื่องการมีและใช้ส้วมในพื้นที่ยังคงเป็นปัญหา ซึ่งปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมนี้ ถือว่าเป็นปัจจัยเอื้อต่อการแพร่ระบาดของโรคหนอนพยาธิในกลุ่มโรคหนอนพยาธิผ่านดิน (soil transmitted helminths) และการปนเปื้อนไข่หนอนพยาธิในสิ่งแวดล้อม ประกอบกับการไม่มีน้ำใช้ในช่วงฤดูแล้ง เป็นต้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องด้วยความร่วมมือของหน่วยงานภาคีหลายภาคส่วนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน เยาวชน และประชาชนในถิ่นทุรกันดารต่อไป

กรมควบคุมโรค